

प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजना (प्रमंग्रासयो)

- प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजना ही केंद्र पुरस्कृत योजना राज्यात सन २००० पासून राबविण्यात येत आहे.
- या योजनेची अंमलबजावणी ग्राम विकास विभागाच्या महाराष्ट्र ग्रामीण रस्ते विकास संस्थेमार्फत करण्यात येते.
- प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजनेचा मुख्य उद्देश हा सन २००१ च्या जनगणनेनुसार सर्वसाधारण क्षेत्रात १००० पेक्षा जास्त व आदिवासी भागातील ५०० पेक्षा जास्त पात्र लोकवस्तीची न जोडलेली गावे बारमाही रस्त्याद्वारे (वर्षभर चालू रहाणारे कलव्हर्ट व क्रॉस ड्रेनेज बांधून) जोडणे हा आहे.
- सध्या केंद्र सरकारने न जोडलेल्या बिगर आदिवासी भागातील ५०० पेक्षा जास्त व आदिवासी भागातील २५० पेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या वाड्या वस्त्यांच्या प्रस्तावांना मान्यता दिलेली आहे.
- प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजना भाग-१ अंतर्गत टप्पा १ ते १२ मध्ये एकूण २४४३७ कि.मी. लांबीचे रस्ते मंजूर आहेत (नवीन जोडणी ४२८२ कि.मी. आणि दर्जोन्नती २०१५५ कि.मी.)
- प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजना भाग - २ ही केंद्र शासनाने सन २०१३ मध्ये सुरु केलेली असून ज्या राज्यांनी प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजना भाग - १ मध्ये १०० नवीन जोडणी व ९० दर्जोन्नतीची कामे प्रदान केलेली आहेत त्या राज्यांसाठी लागू केलेली आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्याला प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजना भाग - २ अंतर्गत २६१८ कि.मी. रस्त्यांची लांबी मंजूर करण्यात आलेली आहे.

- या एकूण २७०५५ कि.मी. मंजूर लांबीपैकी डिसेंबर, २०१६ पर्यंत एकूण २४३१४ कि.मी. रस्त्यांचे काम पूर्ण झाले आहे.
- प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजना भाग-२ मध्ये सर्वसाधारण व आदिवासी/नक्षलग्रस्त भागातील रस्त्यांच्या दर्जोन्नतीची कामे मंजूर केलेली आहेत. या योजनेसाठी सर्वसाधारण क्षेत्रात केंद्र शासन व राज्य शासनाचा हिस्सा ७५:२५ व आदिवासी/नक्षलग्रस्त भागात ९०:१० असा होता.
- आता केंद्र शासनाने प्रधानमंत्री ग्राम सडक योजना भाग - १ व २ मधील प्रलंबित कामांसाठी नोव्हेंबर, २०१५ पासून हिस्सा पध्दतीत ६०:४० असा बदल केलेला आहे.
- आतापर्यंत या योजनेतर्गत रु.८२९५.०० कोटी इतक्या किंमतीची कामे केंद्राने मंजूर केलेली असून रु.६८६६.०० कोटी इतका केंद्र हिस्सा वितरीत करण्यात आलेला आहे व डिसेंबर, २०१६ अखेरपर्यंत रु.६८२६.०० कोटी इतका खर्च झालेला आहे.

Pradhan Mantri Gram Sadak Yojana (PMGSY)

- Pradhan Mantri Gram Sadak Yojana (PMGSY) is Centrally sponsored scheme and is being implemented in Maharashtra since 2000.
- The scheme is implemented by Rural Development Department through Maharashtra Rural Roads Development Association.
- The Primary objective of the PMGSY is to provide connectivity, by way of an All-weather Road (with necessary culverts and cross-drainage structures, which is operable throughout the year), to the eligible unconnected Habitations in the rural areas with a census 2001 population of 1000 persons and more in non-tribal areas and population of 500 persons and more in Tribal areas.
- At present Government of India has approved the proposal of Unconnected Habitations with population of 500 persons and more in non-tribal areas and population of 250 persons and more in Tribal areas.
- Under Phase I to XII of the PMGSY-I, total road length of 24437 Km. has been sanctioned. (New Connectivity 4282 Km. & upgradation 20155 Km.)
- GoI has launched PMGSY-II in the year 2013, for those states who have completed 100% of the new connectivity and 90% of the upgradation works under PMGSY-I are awarded. Accordingly 2618 km. road length has been sanctioned for Maharashtra under PMGSY-II.
- Out of this total sanction of 27055 kms., up to December, 2016, the total Road length of 24314 km. has been completed.
- Under this PMGSY-II scheme Upgradation of road works are sanctioned for General and Tribal / Naxal areas. The ratio of Central and State Share was 75:25 for General Area and 90:10 for Tribal / Naxal area.
- Now GoI has changed the Sharing Pattern for pending works of PMGSY I & II as 60:40 from November, 2015.

- Under PMGSY the GoI has sanctioned the total road works of cost Rs. 8295.00 Cr. out of this RS. 6866.00 Cr. is received from GoI & upto end of December, 2016, Rs. 6826.00 Cr. is spent on this Scheme.
